

IACOBI LECTII
V. CL.

IONAH

SEV

POETICA PARAPHRASIS
AD EVM VATEM.

ANNO M. D. XCVII.

33654

Ματθ. ιβ'.

Ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μὲν
τῆς γυνεᾶς ταύτης, καὶ μετακρινούσιν αὐτήν· ὅτι
μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωάν· καὶ ἰδοὺ πλεῖον
Ἰωάν ὧδε.

G E N E R O S Æ E T A N T I Q V Æ

*Nobilitatis Domino, Georgio Sigismundo Prak-
schicky, à Zastrisell, Domino Buchlouij,
Seranitiij, &c.*

I A C. L E C T I V S S.

ALLICÆ peregrinationis neces-
sitate mihi fecere nuperi menses, Do-
mine Illustris. Ibi à publicis ministe-
riis dum quiesco, etiam in prædiis ru-
sticanis plusculos dies, adieci animum ad ea lu-
bens quæ conditio temporum poscit magis, nec
non minæ cælestes. Ad ea inquam quæ *αἱ ἁγία*, &
è sacris monumentis. Talia inter propriâ curâ di-
gnum istud magni Vatis, & quæ salubrium rerum
hîc supellex. Vides quo in loco res Europæ, quæ in
tempora, quàm confusis cæli solique vestigiis, na-
sci te placitum Parenti summo gentis humanæ: &
iuuenile pectus licet, seriorum tamen intelligens,
tangunt & angunt hæc tam seria. Fluctuat ecce pu-
blica Navis mari in alto, sine funibus, sine linteis,
sine antennis: & iam fluctuat per tot annos. At nō
futurus finis aut modus *τοῖς ἀνέμοις*, dum non animis
pravis eorum qui in eâ. Periclitantur de summa re
regna, vrbes: ac vim plures, remedia alij variè dis-
ferūt ex politicis & humanioribus præceptis. Fru-
strà vtrique, in reatu tãto seculi nostri, nisi adimus
& audimus *κῆρυκα τῶτον τῆς μετανοίας*. Hæc Poëmatis
summa istius: quod leuando & erudiendo animo

mihi tentatum facio Illustris D. iuris tui: ob duas
causas. Primum, quod suadeat amor ita quo me a-
mas, & quæ à me: imò quo amat domus vestra, præ-
cipuèq; columen eius, simul veræ nobilitatis, pa-
truelis tuus Winceflaus, propriâ fortean laude mi-
hi aliquândo dicendus. Et quâvis ea quæ nostra sunt
effici ampliùs nostra posse Prudètes negent exertè:
tamen, quæ genuina vis esse assolet gratæ mentis,
magis magisq; vester, siquâ pote est, fieri aueo. Me-
mini & Carolū Zerotinū, Baronē Illustriss. deliciū
illud dico Virtutis & Musarū, propinquo sanguine
tibi cōiunctum, auram item dare haut dudū beni-
gnioris sui adfectus. Dicandi causa altera, quia se-
queris hos tu iam nūc, cui erudita pietas cordi im-
primis: nec diffidimus subsidiis fretū talibus, gētis
pariter & naturæ, pergere iter planum ad gloriam.
Sed nec infirmè firmat hanc spem, quod hi ipsi suâ
prudētiâ Paludiū quoq; nostrū egregiæ indoli tuæ
præfecēre: moribus virū & doctrinâ iuxta insignē,
& Philophilum meritissimo cognomento dictum
nostris, nō modò amicorū sed bonarū & amabiliū
rerum omnium (ita interpretor) peritissimū ama-
torem. Eant in posteros, eant, precor, Zastrifellorū
tot decōra, & voti me cuius ille damnet *δοτὴρ ἐάων,*

Immortale genus maneat, multosque per annos

Stet fortuna domus, & aui numerentur avorum.

Vale, Illustris Domine, & nos ama. Ex Musæo.

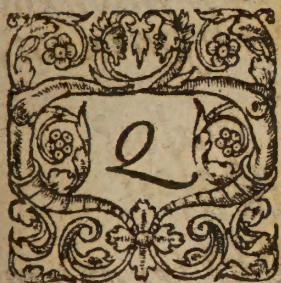
xv. Kal. vii^{bres.} cIo. Io. xcviI.

IACOBI LECTII
IONAH.

SEV

POETICA PARAPHRASIS
ad eum Vatem.

VID mala depellat terris, quid fulmi-
ne calum

*Protinus exarmet, quâ vi maria alta
residant,*

*Incolumes Panacêa viros quæ præstet, & urbes,
Dicere fert animus: Nimirum Urbisque Virique
Multiplici exemplo. Dicam quibus horrida Ponti
Temnere fas portet a modis, quibus hostium & artes,
Et numerum innumerum, & fortes superare cateruas:
Affinésque neci succos, morbósque, famémque,
Crine & flammifero terrentem regna cometen.*

Urbs quoque par multis illa urbibus, iste viris Vir.

*Tu modò syderei soboles aterna Parentis,
Dexter ades: mihi tu veras cum nectare lymphas,
Ambrosios mihi tota fauos diffunde per ora,
Desuetaque diu vires submitte Camœna.*

Urbs antiqua fuit mundi & sub origine primâ

Niniue, Assyrii quondam tenuere coloni:
 Quæ Phœbo quantò minor est argentea Phœbe,
 Tantum inter reliquas celsum caput extulit vrbes,
 Inclyta, diues opum, diuini opus Assuris ingens,
 Penè dies quam non ambibat tertia circum.

Armenius rapido mediam secatur agmine Tigris.

Verum, ô, diuitiis quàm nescia grandibus uti
 Plebs hominum! vah, quàm potiora aduersa secundis!
 Quàm melior lacrymosa domus genialibus aulis!
 Quid referam infandas cades, quid tristia gentis
 Prodigia? ambiguamque fidem, vetitosque hymeneos,
 Et leges fixas toties pretio, atque reflexas?
 Quidve gulâ infames, & pradis Sardanapalos?
 Non tu urbem ciuésve, suo sed nomine dicas
 Antrum immane, ingens, ubi turba impune ferarum
 Et ruit in luxus, & sanguine vescitur atro.
 Olli supplicibus venerantur saxea votis
 Numina, vel tereti suffigunt oscula ligno:
 Et gentem Isacidum verâ pietatis amantem
 Præcipue incessunt bello, & crudelibus armis.

Tādē igitur Deus ille hominū, Deus ille Deūm Rex
 Talia sydereo spectat non vanus Olympo:
 Ira subit, totam penitus de sedibus imis
 Illicet Assyrii molem conuellere regni.
 Vt Sodoma, ut veteris scelera illaudata Gomorra
 Fulminei domuere ignes: ubi nunc quoque primò
 Arboreos tactu fama est cinerescere fœtus,

Et tenuem subito ex oculis vanescere in auram.

Iamque Patris summi imperiis parere parabant,
Aligeri fratres, totamque excindere gentem:

Ecce inter Domino solitas astare ministras

Aegra animis una ante alias dulcissima virgo,

Nixa genu, lacrymisque genas suffusa decentes,

Constitit, & trepidis Clementia vocibus orsa est.

Ergone supremi flammantia tela furoris

Alme parens tantam subito iaculabere in urbem?

Et matres pariter pueros, iuuenesque, senesque

Hauriet una dies, aternasque abdet in umbras?

Esto, omnis vario crudeles crimine poenas

Commeruit Tellus, tua nec mysteria culpo:

At non iste tamen tibi mos, nec tu, optime Diuum,

Improuisus ades populis peccantibus ultor.

Quin tua scit nullos pietas, Deus optime, fines,

Et facilem indulget veniam mortalibus agris:

Ni faciat, chaos exitiis immanibus olim

Et dederit maria, & terras, coelumque profundum.

Tum minus ista rea est sacra gens nescia norma.

Forstan & cedent moniti & meliora sequentur.

Talibus orantem dictis, ac rite litantem

Audiit, & solio fontes miseratus ab alto est

Mitior ipse Deus: placido simul annuit ore.

Urbe fuit vates Solyma, cui nomen Iona

Amittamque patrem, & patriam dixere priores

Guittiferam, priscam Zabulonis origine cretus:

*Quidam adeò patriam matri dixere Sareptam.
 Talibus huic Dominus verbis ac talia mandat:
 Vade, agè, tolle moras, immensamque Assuris urbem
 Terrificis incesse minis, prauique tenaces
 Increpitare animos mediis in millibus aude.
 Siccine dissimulem mores sine fine nefandos?
 Tot scelerum formas? en ut mea fulmine dextra
 Iam rubet, & diras gestit subuertere sedes.*

*Dixerat: obstupuit tam tristi munere Vates,
 Diriguere coma, pallor simul occupat ora,
 Genua labant, variis sudant precordia curis.
 Quid faciat? vanone animum corpusque labore
 Torqueat? anne caput tot sanos unus in hostes
 Inferat? & certam properet per vulnera mortem?
 Dum ciues duro in sese sermone profanos
 Exacuit? tum sacra ipsos Iudaea doceri
 (Nimirum hic gentis genius fuit) inuidet heros.
 Sic trepidus cacaque animum caligine mersus,
 Arua per equoreos parat in contraria fluctus
 Carpere iter, Cilicumque procul secedere in oras:
 Demens, qui superos ausus contemnere nutus,
 Et ventos pontumque sequi quam iussa Tonantis
 Maluit, & fragili vitam committere teda:
 Hei, tanquam maris, & terra, & stellantis Olympi
 Transfretet à Domino, & tutà se nocte recondat.
 Pectora sed Ratio quid non mortalia cogis
 Mortalis? vanumque nimis Sapientia nomen*

Et pavor, & misera malè credita mortis imago.

*Inde ubi iam cursus promitteret aura secundos,
Naula viri nautis, nautæ dant carbasa ventis:
Exemplò turbata aura, turbatus & omnis
Oceanus, fundoque furens immugiit imo,
Horrendum: simul insoliti de nubibus ignes,
Fulminaque, & picei commistâ grandine nimbi:
Nunc fremit abrupto puppis, nunc prora fragore,
Nunc cælo illidunt venti, nunc vortice factò
Ad scopulos, auidiq; adigunt barathra intima Nereï.
Ipsi adeò trepidas sua quisque ad numina nautæ
Ferre preces, gemituque metum & pallore fateri.
Turba manus cælo tendit quoque cætera, & amplam
Prodiga mergit aquis, inimicum pondus, opum vim:
Vota tamen frustra, proiectaque pondera frustra,
Et magis atque magis fluctus ad sydera voluit
Tempestas, ullamque vetat sperare salutem.*

*Interea vecors nauim prostratus ad imam
Antistes toto proflabat pectore somnum:
Quem simul aspexit, penitus dum singula lustrat,
Ore gubernator sic est affatus acerbo:
Hem quianam iste tuos, hominum turpissime, sensus
Torpor habet? tene ô placidum nunc posse soporem?
Quin vigila tu, quisquis is es, discrimine tanto:
Atque Deum si quis notus tibi, si qua Dearum est,
Illum, illam, castâ nunc nunc prece pronus adora.
Fortè Deum melior nunquis tibi, nunqua Dearum,*

*Audiet orantes & opis seruabit egenos?
 Inde alij variis inter se talia verbis
 Disceptant, En hac Diuûm sine numine Diuûm
 Eueniunt? aut cui non hac manifesta fides est?
 De numero poscunt aliquem facta impia nostro:
 Sive is fraternâ crudam ceruice securum,
 Barbarus impressit, patriam seu vendidit auro,
 Sive sua tepidum prolis bibit ore cruorem,
 Sive & sacrilegos templis ille intulit ignes,
 Miscuit aut proprio Nessæa aconita parenti,
 Consuluitve Magos: metuenti extrema carinæ,
 (Quis reus incertum est) reus officit: hunc agè sacris
 Sortibus, hunc motâ fas sit deprehendier urnâ.
 Hæc illi, & potior talis sententia visa est.*

*Ecce autem moderante suas sic Numine sortes
 Tristibus urna notis fontem designat Ionan:
 Conclamant socij, studium simul acre videndi est,
 Undique concursus, strepitu cælum omne remugit.
 Fortè putes subitas etiam exardescere in iras,
 Opprobriisq; reum, sumptôve inuadere ferro:
 Vis animos diuina regit, linguâsve procaces,
 Ac velut armatis iniectat vincula dextris.
 Conueniunt, placidisq; rogant sic singula verbis:
 Fare agè (nâmq; vides non hæc sine mente Deorum
 Conferi) quæ causâ viæ? quæ causâ pericli?
 Qui genus? unde domo? aut quæ te cõmissa fatigant?
 Hic tandem excusso Vates malefacta veterno*

Agnoscit, tandem in sese descendit Ionas,
Iam monet & nautas, qui noluit Assuris urbem.
Ergo illum pelagi, tempestatumque potentem,
Arcis & ætheria solum Dominumque Patremque
Esse docet, prisco quem gens veneratur honore
Hebraea, & donis onerat cui pinguibus aras:
Is sibi & in Solymâ quidnam mandauerit urbe
Degeneresque metus, ab itumque & singula pandit.
Non secus ac nexis permutua vincla lacertis
Fortè reus duro causam sub iudice dicit:
Aut velut in latebris deprensus perfuga quondam
Audet servus hero culpam rogitante fateri.
Tunc quoque precipites turba Deus abstinet iras:
Quin omnis pauidis auidisque hac auribus haurit
Confertim: sic deinde aliquis compellat Ionan,
Heu cadit in Vatem tantum scelus? aut tibi quidnam
Consilij est? viden' ut ventis obsistere frustra
Nitimur, atque ratem fugienti advertere ripa?
Nec dubiam nobis intentant omnia mortem?
Hic autem arcano decernit numine pulsus
In caput ipse suum Vates, ac talia fatur:
Sperate, ô, meliora viri, mediòsque merentem
Proiicite in fluctus: miscet cælumque diemque
Me propter furialis hyems, me propter & unum
Turbata haud meminit legum Natura suarum:
Et sceleris gemit hoc nostri sub pondere lignum.
Meme adsum, maria ad pœnas quem conscia poscunt

*En pelagóque Eurísque reus debetur Ionas:
Non maris odit aquas, odit sed ventus Ionan:
Audaces, precor, este: moras quid nectitis? inquit,
Nec subito eluitis fæda contagia culpa?
Non ignota loquor, stabunt placida equora ventis
Exemplò, & vultus cælum induet omne serenos.
Sic ait ingeminans, cunctantésque increpat ultro.*

*Tunc verò ingentem clamorem ad sydera tollunt
Et, simul, ô dextras facimus si fortè nocentes
Magne Deum genitor, solidis compesce catenis:
Scilicet hic nobis nec crimine cognitus ullo est,
Publica nec lethi nobis concessa potestas.
Sin tibi sic placitum meritas infligere pœnas,
Nec fallit manifesta tui sententia Vatis,
Da veniam, da blādus opem, atque hac omina firma.
His dictis puppi Antistes deuoluitur altâ:
Illum & labentem cuncti & videre natantem
Nequicquam, & salfos reuoluentem pectore fluctus,
Aeternum periisse rati, lacrymâsque dedere.
At placidum ventis stetit effugientibus equor
Exemplò, & vultus cælum induit omne serenos.
Lenior inde viris cursus dedit aura secundos.
Tunc quoque multa piâ duplicant formidine vota,
Et steriles ritus pictorum odere Deorum.*

*Interea monstrum ecce oculis mirabile Pristes
Ter denis magnos cubitis protentus in artus,
Seu Pristes, seu visu aliud mirabile monstrum,*

*AEquoreum per iter vastâ se mole mouebat.
Qualia saepe mari nautæ speculantur in alto
Corpora cetorum, non sex vectanda quadrigis.
Nec mora, commeriti plectendus carceris umbrâ
Corripitur Vates, monstrique in faucibus atris
Terque quaterque pium querulo vocat ore Parëtem.
Ac veluti (si parua licet componere magnis)
Errantem vacuis siquando in montibus agnum
Hausit hians immanè leo, prædâmq; gementem,
Impastus: teneri crepitant sub dentibus artus.
Quin tenebras extorum inter, dirum inter odorem,
Tres latet incolumis Vates noctesque diésque,
Non in puppe prius, pelago nunc tutus in imo.
Quod sicui poterunt isthæc conficta videri,
Idem vteri cacas intra fœdâsque lacunas
Et nasci neget & sensim concrescere fœtus,
Et spirare aliquot vitales mensibus auras.
Ab quoties sæuos parili bonitate tyrannos,
Priscorum quoties rediuiua exempla Gigantum,
Compescit Pater Omnipotens, vitâsque suorum
Ipsius in mediis seruat penetralibus Orci?
Aut quando in rebus sua non submisit iniquis
Auxilia, & fidos calesti ex arce ministros?
His fretus rabida catulos impunè leana,
Pestiferosque premas illaso calce dracones,
Aspidibus mistis, & turpia monstra cerastras.*

*Sed neque te spectris nocturna volantibus umbra,
Sole neque exorto iaculorum terreat imber,
Nec mediâ vaga nocte lues, nec luce serenâ
Exitiale malum: non si tibi dextera mille,
Mille sinistra cadant celeri data corpora letho.*

*At non interea Domini obliuiscitur heros,
Spēsve animosve abicit tanti in discrimine casus:
Sed seriem inuictō tantarum in pectore rerum,
Atque istos primâ repetens ab origine voluit
Assiduè euentus, tali mox incipit ore:*

*Imò ego sancte parens, pelagi te gurgite ab alto,
Imò ego te nigras Erebi demersus ad umbras,
Supplicibus votis iterumque iterumque vocabo,
Et petiit repetētque meus iam sydera clamor.
Nempe tuum fluctus, uno sed te auspice, Vatem
Vndique conuoluere: tuis en obrutus undis,
Insula ceu fluuiis quondam coit, hæret Ionas.
Venit summa dies, & ineluctabile fatum,
Nec spes ulla fuga, nec spes super ulla salutis,
Dixi equidem: Mihine ora Deus tua sancta tueri
Fas nunquā? nunquā? ne tuas concedere ad aras?
Heu tenebris circum diraque voragine sepsti
Obicibus fixis: quid quòd mihi scrupula saxa
Pro pedicis, imi æterno pro carcere montes?
Et caput alga meum fibris oppressit amaris?
Mox tamen hæc superas animam reuocabis ad auras
Deficientem animam: nostros tu denique gressus*

Ad veneranda tui sistes sacraria templi.

Ergo bonis turbam, quacunque est cetera, veris

Vana superstitio, rectique inscitia fraudet:

Nos pia vota tibi & dignos reddemus honores,

Alme Deus, mi Rex, qui vincula soluere fati,

Et solus potes & manes excire sepultos.

Talia fatus erat, superos cum bellua iussus

Audit, & in siccas illasum eructat arenas.

Tertia non aliter cum primum effulserat Eos

Prodiit infensi Christus de mole sepulcri:

Non aliter suprema dabit cum buccina cantum,

Corpora quadrupedum malis depasta ferarum,

Haud dubie, & cineres Tellus vomitura repostos.

Quid memorẽ ut sanctus media inter talia Mystes

Aeterna efficitur Christi Omnipotentis imago?

O pietas! Dominus noxas sic sæpè piorum

In decus ipse suum nostrósque inflectit in usus.

Scilicet, ut monstri Vates stetit integer aluo,

Sic quoque sic tumulto Deus incorruptus in imo.

Terrificæ caput ille neci, caput obtulit ultro

Iste suum. Tres ille dies, tres ordine noctes,

Penè perit: totidem Christus noctésque diésque.

Atque ut supplicio pontus subsidit Iona,

Sic nece Christe tuâ deservit ira Tonantis.

Iam verò petere Assyriam servatus Ionas

Anxius addubitat: pravi mens conscia facti

Detinet, & tanto malè dignum suadet honore.

At genitor miræ bonitatis imagine certâ,
 Quem potuit Vatum numero exturbare suorum
 Erigit instaurans. alio sic natus Ionâ
 Ter lapsus, ter voce Dei reuocatus amicâ est.
 Necdum littoribus madidos subduxerat artus,
 Talia cum volucres audit mandata per auras:
 Surge, ades, infandis pelagi defuncte periclis,
 Surge, agè, tolle moras, immensâmq; Assuris urbem
 Terrificis incesse minis, prauique tenaces
 Increpitare animos mediis in millibus aude:
 Neu spera longas iterum te euadere demens
 Posse manus summi diuûmq; hominûmq; Parētis.
 Ocyus obsequitur melior iam factus Ionas,
 Et celeri gressu monstrata ad mœnia tendit.
 Iam confecta via est, croceas Aurora quadrigas
 Iam vehit axe nouo, cum deinde patentibus Heros
 Ingreditur portis, & amica silentia rumpit.

Audite, ô miseri, atque animos aduertite ciues:
 Nuntius en peritura adsum certissimus urbi,
 Aeterni Patris Interpres, qui nubila circum
 Puluerulentus agit, totam qui à sedibus imis
 Tellurem, & montes nutu qui concutit altos.
 Quid ferat infandas cades, quid pessima gentis
 Prodigia, ambiguâmq; fidem, vetitosque hymenæos,
 Et leges fixas toties pretio, atque refixas?
 Quidue gulâ infames & pradis Sardanapalos?
 Sol, genus immeritum qui tot labentibus annis

Luce foues roseâ, & vitali lampade lustras,
Vix ô vix solitis vicanos ignibus orbes
Bis perages, totiesque ruet vix Oceano nox,
Cum Deus exitio magnam dabit Assuris urbem.
Nulli diuitia, nulli sua proderit etas,
Sexusve, aut claro deductum stemmate nomen:
Iam moneo, non vos statua, non impia vota,
Non ipsum seruet suprema potentia Regem.

Talia iactantem triuiis ac dira canentem
Ut vidêre ruunt, intentique auribus adstant,
Vnâ omnes, totam dolor ingens occupat urbem,
Haud scelerum ignaram: pueri, innuptaeque puella,
Et trepida matres, sparsis per colla capillis,
Longaeque senes, proceres, totusque Senatus
In lacrymas fluere, & votis deprecare pacem.
Ipse adeo, veterum soboles sata sanguine Regum,
Regnator solio luget sceptrisque relictis,
Et procumbit humi, & fædo velatur amictu,
Dedidicitque diu pompam, & fastigia rerum.
Tum genus omne hominum victum obliuiscier omnem
Præcipit edicto, & mores odisse nefandos,
Pabula quinetiam pecori potumque negari.
Quid si terribiles Superum pater optimus iras
Ponat, ait, regnoque fauens ignoscat & urbi?
Ac Ninivæis gressum de mœnibus effert
Antistes, spatia ut primum monstrata propinquant,
Et vilem sub colle casam sibi condit Eôo.

Hinc spes assidua, nec non & magna cupido,
 Ultricem Nemese[m] & p[œ]nas spectare merentum.
 Nunc dominum extremâ iaculari fulmina dextrâ
 Suspicio est, nunc hiscere humum, & subsidere turres:
 Sape etiam insolito turgescere murmure Tigrim,
 Sape novos vacuum mugire per æthera ventos,
 Sape solo, & cæcis flammam ereptare cauernis.
 Et quoties dirâ frontem ferrugine tingi
 Aut videt aut vidisse putat per nubila Phœbum?

Interea versas studia in contraria mentes
 Aspicit, indictâsque negat depromere p[œ]nas
 Ipse Deus. Peccasse adeo quam p[œ]nitet urbem
 Desinit esse nocens, infensâque sydera placat.
 Tum neque fixa Deo (malè quod rebaris Iôna)
 Sederat Assyrios iam tunc abolere voluntas,
 Parcere sed trepidis, & debellare superbos.

Hic demum ingenti Vates exercitus æstu
 Immensi bonitatem audet culp[are] Parentis,
 Et condonata repetit vestigia noxæ:
 Iam iuuat esse truce[m], iam sensus p[œ]nitet altos
 P[œ]nituisse fuga, tædet vitæque viæque.
 Hoc, ait, illud erat, patriis predicere in oris
 Quod mihi sæpe animû, Genitor venerãde, recordor:
 Nempe modis tua mi bonitas notissima multis
 Olim, olim, & facilis nimium clementia flecti:
 Causa adeo fuit illa fuga non ultima nostræ.
 Quid tua quod Solyme fallacem haud antè repertum

Contemnet? vanas alij, & sine viribus iras,
Instabiles animos alij, Dominique putabunt
Esse minas fumum, & leuibus ludibria ventis:
Nunc igitur piget hac cœli conuexa tueri:
Nam mihi summa dies potior vitalibus auris.
Quin tu, sancte Parens, quin tu, sic comprecor, aufers
Protinus hanc animam, meque isto corpore soluis?

Quis tibi tunc sensus dicenti talia Vates?
An faciunt diuina feros commercia mystas?
Aut homini pœnâ ex hominis quæ tanta voluptas?
Adde quod euentus dicto nec defuit omnis:
Scilicet ingentem, si quid tibi mentis, Iôna,
Non muri, at mores vrbis traxere ruinam.
Iâmque vides alios lecto de colle colonos.
Nonne fuit satius sedatâ Numinis irâ
Latari, dignâsque Patri persolvere grates?
Si Domini tibi nota modis clementia multis,
Quid modo visa noua est? quidve illam carpis, Iôna?
Non ita, sacrati sed custos fœderis Abras
Littora sulphureis luxit damnata caminis:
Imò Deum votis iterumque iterumque fatigans,
Tot seruare reas studuit pro viribus vrbes.
Non ita, sed tauri cultorem ut vidit, & auri,
Fatidicus Moses populum, communia damna
Postposuit propriis, Domini & prece supplice dextram
Compressit: Non tu, Isacidum qui chara tuorum
Mœnia respiciens pesti deuota futura,

*Heu genus infidum & cacos miseratus alumnos,
Christe, sinum lacrymis implesti, planctibus auras.*

*Quid loquar, ut tanta sic de bonitate querentis
Optimus Omnipotens fastidia passus Iona?
Fortè grauis latos urebat Sirius agros,
Et fesse in vetulo nutabant corpore vires:
Ecce Pater verbis postquam incusauit amicis,
Seu fruticem, patulis latam seu frondibus herbam,
Excitat: illa senis sidens in vertice mysta
Demulcètque æstus, & mollem sufficit umbram.
Hanc ubi respexit, studio ut se oblectat inani!
Ut fremit! ut subita numerat miracula plantæ!
Quanta oculis, manibus quanta attrectare voluptas!
Nec minùs & subito qui vulnere sterneret herbam,
Mox Dominus primo vermin submitit Eoo:
Ac veluti in syluis Autumnus frigore primo
Decussit folia, aut viduauit floribus hortos,
Latæve pestifero populant sata dente locustæ.
Indoluit tali aspectu malè sanus Ionas,
Optauitque nouum plantæ succrescere honorem.
Iàmque rotas medio ardentes altissimus orbe
Extulerat Titan: laxis simul Auster habenis
Cæca per aërios adigit spiramina tractus,
Et glabrum caput, & pectus languore fathiscens
Acribus ille equidem flammis, hic vulnerat auris.
Hic rursus irasci, mortemque ex poscere Vates:
Quem pater Omnipotens castigans ore benigno,*

An bene, ait, casum malè quòd felicis ob herba
 Bile tuum tantà feru et iecur? an bene, Iona.
 Tunc Vates (Vate in tanto mirabile dictu:
 Sed quas non mortale sophos sanctissima corda
 Abripit in furias? quò non sua quemque libido?)
 Id bene, ait: crudele etiam mihi talia lethum.
 Tum Deus, Ipse tuis, inquit, saltem arbiter esto
 Exemplis factisque, modumque impone furori:
 Quam tua non auxit, tua non industria seuit,
 Sed natam altera nox, denatamque altera vidit,
 Hanc periisse doles, hanc plurimus expetis herbam..
 Méne igitur, méne Assyry qui maximus author
 Sanguinis, immensa qui fundamenta locaui
 Ninives, cæloque arces & mœnia vexi,
 Seuire, & tantam subito rescindere gentem?
 Et quota pars laua quid distet dextera nouit?
 Si tibi non herba facilis iactura, neque umbra,
 Quatandem Assyrios veniam seruare petentes
 Inuidia est? potiùrne meis tua plantula regnis?
 En qui umbrâ gemit amissâ foliisque caducis,
 Is ruere imperia & magnas desiderat vrbes.
 Ipsa adeò & culpa vacua, & rationis egena,
 O demens, mihi, si nescis, animalia cura.

Dixerat: his tandem monitis edoctus Iona
 Conticuit, certòque Deum veneratus honore est:
 Insignem bonitate Deum, qui parcere nautis,
 Parcere & Assyriis, & parcere pronus Iona.

*Exorere, ô, duris aliquis mortalibus heros,
 Aut nostrum tu Beza decus pete sydera serò,
 Utilibus qui vera minis promissa remiscens
 Ad meliora voces, & numine plenus eodem,
 Impia vicina subducas secula flamma.*

FINIS.

6312540
120C16

C 2306

JH 11 BQ

XLE